

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-330, 339-330
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 1. kiadás 1953 szeptember 24 6 6 — p

Az indokinaival piasztterrel üzött visszaélésök újabb fejlethenyei

1 & Mol/s/J Hy Kor P á r i z s , 1953 szeptember 24 /MTI/

Jacques Despuech, az indokinaival piasztterrel folytatott üzérkedésök legfőbb menüja, aki súlyos leleplezéséket tartalmazó könyvet is irt a francia gyarmatosítók szennyes üzletéről, a további üldözött tésektől való félelemben kérelmet terjesztett elő, hogy visszatérhessen indokinaival állásba. Despuech könyve leplezte le annak idején a nagy nyilvánosság előtt a profitéhes francia gyarmatosítók üzletait, amelyokról a nemzetgyűlés által kiküldött vizsgálóbizottság előtt is súlyos vallomást tett.

A keddi esti párizsi lapok, majd ezek nyomán a szerda reggeli újságok is közölték a köztársaság elnökének levelét, amelyet 1951 november 13-án Plevén akkori miniszterelnökhez intézett. Levelében Vincent Auriol elnök felhívta a miniszterelnököt, indítsa vizsgálókat a lapokban szelöltetett üzérkedésök ügyében. Ezt követően Plevén, Letourneau és Martinaud-Deplat fevilágosításokat kérték egyes újságíróktól, akik az ügyrel foglalkoztak és ezzel el is kezdték a vizsgálót megindítására vonatkozó felhívást, a köztársaság elnöke pedig nem felezette tovább a dolgot.

Hír szerint Despuecht és feleségét a rendőrségen több napon át tartó kihallgatásoknak vetették alá, ezért kérte, hogy helyezze vissza indokinaival állásba.

Az amerikai kongresszus vizsgálóbizottsága szerint tulajdosan fényüzően élnek az amerikaiak Nyugat-Németországban

2 & Szil/J Kor 1953 szeptember 24 /MTI/
u Iv

A "Kölnische Rundschau" washingtoni jelentése szerint az amerikai kongresszus egyik vizsgálóbizottsága a napokban éles kritikát gyakorolt a Bonnbán működő amerikai főbizottság 17 millió dolláros építési programja felett. A bizottság jelentése szerint az amerikai hivatalnokok és alkalmazottak számára épített házakat "pazarlóan és fényüzően" szerelték fel. /fol. t. köv. /

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 2. kiadás

1953. szeptember 24.

6 óra 05 perc

/Az amerikai kongresszus...folyt./ ö Szil/Im Kor

Egy-egy lakásegység építésére 26.000 dollárt költöttek. Az építés költségeit a Marshall-segély ugynevezett "blenszámlájára" könyvelték. Nyilván ezt hitték, hogy ezeket az összegeket lehet pazar módon felhasználni. A bizottság kétli, hogy az amerikai főbiztosságnak jogában áll-e felhasználni ezeket az összegeket.

A vizsgálóbizottság ugyennek nem tette kritiká tárgyává azt a tényt, hogy Conant amerikai főbiztos számára 240.000 dollárért vásároltak és vendézték be házat.

Amerikai beavatkozás a Fülöpszigeti választásokba

3 T-52 Do/IT/1: Mi di New York 1953. szeptember 24./T: SzSz/

A "New York Herald Tribune" közölte Joseph Alsop Manilából költözött cikkét, amelyben a szerző rávilágít, hogy "Magsaysay, a Fülöp-szigetek nacionalistapárti elnökjelöltje az amerikai pártfogoltja. Alsop szavai szerint "Ramon Magsaysay az amerikaiak választottja..." /MTI/ ●

Befejezte munkáját a brazil újságírók országos kongresszusa

4 T-53 Do/IT/1: Mi di Montevideo 1953. szeptember 24./T: SzSz/

Az "Imprensa Popular" című brazil lap jelenteti, Curitiba városában /Parana állam/ befejeződött a brazil újságírók 5. országos kongresszusa. A kongresszus "alvi deklarációt" hozott, amelyben hangsúlyozzák: minden újságíró kötelessége, hogy "szolgálja Braziliának és népének legfőbb érdekeit, harcoljon a nemzeti szuverenitásért és a demokratikus jogokért, a világ valamennyi népevel való baráti, kulturális és kereskedelmi kapcsolatok megtartásáért."

A kongresszus külön határozatot hozott a küszöbön álló Szociálisták Világtanácsának támogatásáról. /MTI/

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 3. kiadás

1953. szeptember 24. 6 óra 10 perc

Bírósági terror Kubában haladé ellen

5 T-27 pi/te/la Szil di New York 1953. szeptember 24./TASzSz/

Kubában "megszabásu pert" indítottak a haladé ellen. A tárgyalásteremben - közli az "Associated Press" hírügynökség - a megbilincselte vádlott foglal helyet. Az a vád ellenük, hogy részt vettek 1953 júliusában a kormány ellenes mozgalomban. Az amerikai hírügynökség a vádlottak között említi a kubai dolgozók tekintélyes vezetőit, Lazaro Penát, a Szakszervezeti Világszövetség elnökét, Joaquin Ordoqui-t és másokat. A hírügynökség rámutat arra, hogy Blas Roca-t és Juan Marinello-t, Kuba Népi Szocialista Pártjának vezetőit távollétükben fogják elítélni.

Ismeretes, hogy Batista tábornok kormánya ez év júliusának végén kiméletlen házejt indított a kubai szakszervezeti és demokratikus mozgalom ellen. A szakszervezetek és demokratikus szervezetek számos vezetőjét, így Lazaro Penát, Joaquin Ordoqui-t, José Garcia Gallo-t, Gonzales Collado-t és másokat, valamint több száz munkást börtönbe vetettek. Börtönbe került a Népi Szocialista Párt sok vezetője és aktivistája is.

Batista kormánya a rendőrterror ürügyén a júliusi összehívást választotta ki, amelynek pedig semmi köze sem volt a kubai szakszervezeti és demokratikus mozgalomhoz. Mint ismeretes, a július 26-i összehívást Kubában a burzsoá ellenzék képviselői szervezték meg és ezt a halandot mind a Népi Szocialista Párt, mind a demokratikus erők elítélték. A Népi Szocialista Párt annakidején felhívta a széles tömegeket, egyesüljenek nemzeti-demokratikus frontban és harcoljanak azért az egyedül helyes utért, amely kivezet a Batista katonai diktatúrája nyomán előállott helyzetből, vagyis harcoljanak a demokratikus szabadságjogok visszaállításáért és a szabad választások megtartásáért.

A rendőri üldözés és a bírósági terror igazi oka tehát Batista tábornoknak és kormánynak az a törekvés, hogy csapást mérjen a munkáosztály növekvő egységére. /MTI/

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 4. kiadás

1953. szeptember 24.

6 óra 15 perc

Az amerikai monopoliumpok szakszervezetellenes tevékenysége

6 T-47 Lj/Hav/1a NZ di New York 1953. szeptember 24./TASzSz/

A newyorki "Daily Worker" több tényt emlit a monopoliumpok szakszervezetellenes tevékenységének jellenzésére.

"A harmincas évek vége felé - írja a lap - leleplezték a sztrájtörés és a szakszervezetellenes aknának egész rendszerét. A monopoliumpok dollármilliókat fizettek az ilyen tevékenységért. Magán-szervezetek foglalkoztak a szakszervezetellenes aknák munkáival és sztrájtöréssel. E magán-szervezeteknek hivatásos banditák és informátorok voltak. E szervezetek a legkülönbözőbb szolgálato-
kat tették a monopoliumpoknak. Gyakran különleges ügynököket küldtek a szakszervezetekbe, akik ott különféle mesterkedésekkel fontos tisztségekbe jutottak. Ugyanakkor megvesztegettek szakszervezeti vezetőket. A banditáknak az volt a feladatuk, hogy szótkegessék a munkásgyűléseket, megakadályozzák a sztrájkorséget, meggyilkolják vagy bántalmazzák a szakszervezeti vezetőket, stb."

A lap rámutat, hogy ma a FBI, a szövetségi nyomozóiroda látja el ugyanezeket a feladatokat. Az "Union" című folyóirat, a fémkohászati-ipari munkások és olvasztók egyesült szakszervezetének lapja megírja, Edward Coleman, a szakszervezet Stanford városi /Connecticut állam/ helyi szervezetének elnöke elmondotta, hogy bizonyos McBride, aki hat esztendőn át volt a FBI stanfordi kirendeltségének vezetője, felszólította Coleman, lépjen ki a szakszervezetből és alakítson olyan szakszervezetet, amely teljesen a vállalatnak van alárendelve. Coleman elmondotta, hogy McBride részletesen kikérdezte a szakszervezet helyi szervezetének tevékenységéről.

A "Daily Worker" közli, hogy a californiai Oakland-ban a FBI képviselői hasonló javaslatokat tettek Roseco Proctornak, az Amerikai Kikötőmunkások és Raktári Munkások Szakszervezete helyi szervezete tagjának és Willie Morgannak, ugyanezen szakszervezet helyi szervezete vezetőségi tagjának. /MTI/

M T I H Ü L F Ö L D I H I R E K

K 5. kiadás 1953. szeptember 24. 6 óra 10 perc

Le-gnyitá a Német Béketanács teljes ülése

6 G KG/ /la Mi di B e r l i n 1953. szeptember 24. /NDN/

A Német Béketanács szombán Berlinben, a Miniszteriumpark Házában megkezdte harmadik teljes ülését. Az ülésen tudósok, orvosok, lelkészek, írók, munkások és számos vendég vett részt, köztük Jorge Amado brazil író.

A napirenden a Béke-Világtanács Irodájának bécsi üléséről szóló jelentés és Heinz Willmannak, a Német Béketanács főtitkárnak a német békemozgalmak új feladatairól szóló beszámolója szerepel.

Az ülést Arnold Zweig, Nemzeti-díjas író nyitotta meg. Üdvözölte a Német Béketanács tagjait és a vendégeket is kifejezte azt a meggyőződését, hogy az ülés résztvevői továbbra is mindent elkövetnek majd, hogy a béke gondolata eljusson az emberek szívébe. Ezután dr. Wiedermann, Weimer főpolgármestere felolvasta dr. Walter Friedrichnek, a Német Béketanács elnökének - aki jelenleg egy német tülsküldöttség élén a Szovjetunióban tartózkodik - a Béke-Világtanács üléséről szóló beszámolóját. /MTI/

Herriot nyilatkozata a "Journal de Genève" különtudósítójának az "európai védelmi közösségről"

6 G Vár/Hb/la di P á r i z e 1953. szeptember 24. /MTI/ Y-Wn

Edouard Herriot, a francia nemzetgyűlés elnöke fogadta a "Journal de Genève" különtudósítóját, akinek kifejtette álláspontját a "európai védelmi közösségről" kapcsolatban.

Herriot hangsúlyozta, hogy a Francia Radikális Szocialista Párt tavalyi bordeauxi kongresszusa óta - amikor kifejtette elvétel ményét az "európai védelmi közösséggel" kapcsolatban - álláspontja nem változott. "A kiegészítő jegyzőkönyvek nem születtek" - mondotta. "A világban... kijelentem Önnek, régóta "európai" vagyok, még mielőtt az európai gondolat fejlődni kezdett és amelynek teljes szivből örülök."

/folyt. köv./ /Herriot ugyanakkor hangsúlyozta:

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 6. kiadás

1953. szeptember 24.

6 óra 25 perc

/Herriot nyilatkozata...1.folyt./ ö Vár/Hb/la di

A francia nemzetgyűlés elnöke kifejtette azt is, hogy "semiféle gyűlöletet vagy rossz szándékot nem táplálok Németország irányában...kénytelen vagyok azonban tudomásul venni a történelmi tragikus tanulságait, hogy lemorhessen ezt a veszélyt, amit Európa és Franciáország számára jelentene, ha a germán imperializmusnak teret engednének."

Herriot megismételte azt a kijelentését, hogy sokan, akik helyeslik az "európai védelmi közösségről" szóló szerződést, nem is olvasták azt és hozzátette "főleg attól tartok, hogy nem olvasták azt a hírhedt cikkelyt, amely hosszasan elgondolkoztam. E cikkely lehetőséget ad a szerződést aláíró országoknak, hogy toborzhatnak és szabadon rendelkezhetnek minden ellenőrzés, felügyelet és korlát nélkül kizárólagosan a rend fenntartására javasolt rendőr és csendőrökkel."

A svájci lap tudósító megjegyezte, hogy "csupán belföldi csendőr és rendőrerőkről van szó". Herriot erre így válaszolt:

"Igen, de akkor nem volt több izben fogadni a német küldöttségeket és tárgyalni velük". A francia nemzetgyűlés elnöke a továbbiakban arról beszélt, hogy az ugynevezett német rendőr és csendőrerőket a franciáknak alkalmazniuk volt megismerniük a háborúban. "Ekkor tanultuk megismerni a Gestapót és az SS-eket, - mondotta. Nem akarom, hogy ez megismétlődjék."

Herriot kifejtette azt is, hogy "de azért mélyen tiszteli, de "bizalmatlanná tett a német militarizmus mentalitása." Utalt ezután arra, hogy semmi biztosítéka nincs annak, hogy a nyugat-német rezensisták betartják a párizsi szerződés írott betűit, mert "a németek nem tulajdonítanak olyan jelentőséget az írott szavaknak, mint a franciák. E ténnyel számolni kell és nem kell megadni /Nyugat/Németországnak azt a lehetőséget, hogy újból visszatérjen a hegemónia hegyomlásos álmához."

A "Journal de Genève" különtudósítója feltette azt a kérdést, "Nem gondolja-e, hogy egyes körök különösképpen támogatják az európai védelmi közösségről szóló szerződést?"

/folyt.köv./

II

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 7. kiadás

1953. szeptember 24.

6 óra 30 perc

/Herriot nyilatkozata...2.folyt./ ö Vár/Hb/la di

"Ugy hiszen - válaszolta Herriot - hogy egyes társasági körök különösen jelentős szerepet játszottak a szerződés kidolgozásában. Ez a befolyás egyaránt megvolt Nyugat/Németországban, Olaszországban és Franciaországban a kereszténydemokrácia érdekében. Meglátja majd, hogy pontosan ezek a körök vannak leginkább az európai védelmi közösség mellett."

A tudósító megkérdezte: "Nem kell-e ezeket a kapcsolásokat hozni a Fehér Ház bizonyos amerikai katolikus körivel?" Herriot azt válaszolta: "Nem tudom."

A francia kormányülés elnöke végül annak a véleménynek adott kifejezést, hogy "az Egyesült Államok és Oroszország között meg kell találni a tárgyalás és a megállapodás talaját. Ujból fel kell használnunk minden erőnket, mert a háború olyan meggyötört dolog, hogy megéri ezt az erőfeszítést."

- - -

Az Egyesült Államok be akarja látni biztosítani az angol külpolitikát esetleges néfosulással szemben

9 ó Vár/Hb/la di
u-Ks

P á r i z s

1953. szeptember 24./MTI/

Az utóbbi időben a nyugati sajtóban - főként az angol lapokban - olyan híresztelések terjedtek el, hogy rövidesen változás következik be az angol kormány vezetésében. E híresztelések szerint Churchill angol miniszterelnök "rossz egészségi állapotára való tekintettel a közeljövőben visszvonul a politikai élettől." Mint egyes újsárok jelentéseiből kitűnik, a pesterkedések mögött az amerikai Egyesült Államok hivatalos diplomáciai képviselői állnak. Erre mutat rá a "Le Tribune des Nations" című francia polgári lap is, amikor megállapítja: "Egy félhivatalos vizsgálat kimutatta, hogy a kormány kiindulópontja az Egyesült Államok londoni nagykövetsége és irányítója vagy Winthrop Aldrich londoni amerikai nagykövete."

A francia lap megjegyzi, hogy a Churchill távozásáról szóló híresztelések különösen azután kaptak nagy jelentőséget, hogy Aldrich nagyköv. t. júliusban az Egyesült Államokba utazott.
/folyt. köv./

TL

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 8. kiadás

1953. szeptember 24.

6 óra 35 perc

/Az Egyesült Államok...folyt./ ö Vár/Hb/lm di

A "La Tribune des Nations" megírja, hogy a londoni amerikai nagykövetség diplomáciai szolgálata előtt a "Chase National Bank", a Rockefeller-csoport legfontosabb bankjának elnöke volt. Juliusi washingtoni utazása során találkozott az Egyesült Államok üzleti életének nagyszámu képviselőjével, köztük Henry Ford-dal, Nelson Rockefeller-rel és másokkal.

"E találkozók során - írja a francia lap - megvizsgálták az Egyesült Államok és Nagy-Britannia közötti gazdasági kapcsolatok kérdéseit és Aldrich tárgyalófelei általában élénk elégedetlenségüket fejezték ki Churchill május 11-i beszéde miatt. /Ismeretes, hogy Churchill ebben a beszédében javasolta a nagyhatalmak legmagasabb színvonalu tanácskozását/. Az amerikai üzletemberek szerint Churchill beszédének az volt a célja, hogy aláaknázza az Egyesült Államok vezető pozícióját és elhitesse az angolokkal: figyelmen kívül hagyhatják azt a tényt, hogy Nagy-Britannia legalábbis az elkövetkező 50 évben az Egyesült Államok fizetésképtelen adósa."

"Aldrich környezetének üzletemberei - folytatja a francia lap - azt szeretnék, ha az amerikai külügyminisztérium foglalkoznék azzal, hogy az Egyesült Államok biztosítsa őket a brit külpolitika minden váratlan módosulásával szemben."

A cikk szerint a Churchill betegségének súlyosságáról és az angol miniszterelnök esetleges lemondásáról szóló híresztelések azután láttak napvilágot az angol sajtóban, hogy Aldrich visszatért Londonba. Az amerikai nagykövet több értekezletet tartott a nagykövetségen és "amerikai cégektől függő brit személyiségeket is felkérték a kampányban való részvételre."

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 9. kiadás

1953. szeptember 24.

6 óra 40 perc

"Vagy tárgyalunk, vagy mindent elveszítünk" - A "Le Tribune des Nations" cikke Indokínáról

ö Vár/Hb/lm di
u-Pap

P á r i z s

1953. szeptember 24./MTI/

A "Le Tribune des Nations" című francia polgári lapban bizonyos "X-ezredes" már több cikkben foglalkozott Indokína kérdésével. Az egyik legutóbbi cikk a francia közvéleményben több oldalról elhangzott kívánsághoz hasonlóan felveti a vietnami népi kormányval való tárgyalások szükségességét.

"Indokínában - írja "X-ezredes" - mindazok, akik nem megvesztetés folytán csatlakoztak az expedíciós hadsereghez, már rádöbbennek, hogy az indokínai országok csak akkor nyelik el függetlenségüket, ha volt "protektoruk" /a francia imperializmus/ véglegesen elhagyják. Ez a felismerés, amelyet diplomataink minden körülmények között sem tud tovább gátolni, futótűzként terjed..."

A cikkirő ezután arra utal, hogy a francia kormány olyan bábjaiknak, mint Bao Dajnak és a többieknek, ez nem áll érdekükben, hiszen "ügyük a gyakorlatban megfigyedik az ellenség /vagyis a francia imperializmus/ ügyével."

"X-ezredes" szóváteszi az indokínai háború történetét amerikai beavatkozást is és arról az a véleménye, hogy "kézenfekvő, ha a francia kormány úgy vélné, hogy van sajátosan francia ügy és francia érdek, következésképpen ezek elválaszthatók az atlanti érdekektől, tehát azonnal tárgyalásokba kezdenek a Vietminh-el. Ezek a tárgyalások csakhamar könnyebbeknek és eredményesebbeknek bizonyulnának, mint azok, amelyeket öt év óta folytatnak a badojista nacionalistákkal. Franciaországnak a közeli napokban választania kell több indokínai tárgyalófél között. Ha Bao Daj barátságos amerikai tanácsadókot választja, mindent elveszít." Igaz ugyan - állapítja meg keserű gúnyral a cikkirő - a kormány azt mondhatja, hogy minden elveszett, de legalább megmaradt az "atlanti becsület."

Ø

MTI KÜLFÖLDI HIREK

10. kiadás

1953. szeptember 24.

6 óra 45 perc

Anglia és a "Dulles-elv" - a "The New Statesman and Nation" cikke

11 ó Vár/Hb/1a di

London

1953. szeptember 24./MTI/

u-6

Az angol Munkáspárt "The New Statesman and Nation" című hetilapja Anglia és az Egyesült Államok viszonyának kérdésével foglalkozik. A lap mindenekelőtt azt valkeletti helyzetéről tár ki és megállapítja, hogy a világnak ebben a részében az amerikaiak - illetve Dulles - azt szeretnék elérni, hogy "az ázsiaiak harcadjanak az ázsiaiakkal, vagy legalábbis megkísérlik, hogy ázsiaiakat vegyessenek harcba mind Indokínában, mind Ferozán, mind pedig Koreában. Az amerikaiak elzártnak minden utat, amely esetleg tárgyalások útján rendezéshez, vagy a feszültség anyhulásához vezethet."

A "The New Statesman and Nation" úgy véli, csak egy mód van arra, hogy eltérítsék az amerikaiakat jelenlegi politikájuktól, mégpedig az, ha határozottan bebizonyítják előttük a tárgyalászatnál: ha továbbra is ragaszkodnak a "Dulles-elvhez", egyedül kell menniök."

Az angol munkáspárti hetilap emellett száll sikra, hogy mindent meg kell tenni az Anglia és az Amerika közötti viszályok elkerülésére, de "a legnagyobb felalóttnság lehetővé tenni Dullesnek, hogy háborus stratégiájában számítson Anglia támogatására. Ezt a háborus stratégiát a közvélemény elsőpró erővel utasítja el, mihllyt következményei láthatókká válnak. Amerika szövetségeseinek előbb, vagy utóbb a "Dulles-elvet". Minél gyorsabb és minél szélesebbkörű lesz az, annál jobbak lesznek a béke kilátásai." /kérdésessé kell tenniök

...

Az iráni olaj kérdéséről

12 ó Vár/Hb/1a di

1953. szeptember 24./MTI/

Q-KÉ

A "Keihan" című teheráni esti lap szerint "Irán október végéig előreláthatólag kész lesz arra, hogy tárgyaljon az olajkérdés megoldásáról, Iráni mértékadó körök közölték, hogy rendkívüli bizottság tanulmányozza azokat a javaslatokat, amelyeket a Moszkva-kormány elutasított. E tanulmányozásnak az a célja, hogy új alapot találjanak a tárgyalásokra."

L

...

MTI KÜLFÖLDI HIREK

11. kiadás

1953. szeptember 24. 11/óra/5 perc.

Ujabb letartóztatások Egyiptomban

13 ó Vár/Hb/1: di
C-KÉ

1953. szeptember 24. /MTI/

Mint a "Reuter" jelenti, Szalah Szal Egyiptomi
belsőügyei miniszter szerdán bejelentette, hogy "letartóztatások
történtek Kairóban, Alexandriában és más városokban." A miniszter
szerint a letartóztatott személyek a közönség előtt kevésbé ismertek
és "kapcsolatban álltak a régi monarchista rendszer vezetőivel, aki-
ket korábban tartóztatott le."

Legfelső Szalah Szalah azt is közölte, hogy az ugynevezett
/ferradeli törvényszék szabaton tartja az első tárgyalást.

- . . -

Svájci lapok a hat nyugati ország római értekezletéről

14 ó Vár/Hb/1: di
Ny-fő

B e r n

1953. szeptember 24. /MTI/

A szerda reggeli svájci lapok kétségűt fejezik
ki, szerint, hogy sikerről jár majd a hat nyugati ország római értekez-
lete, amely az "európai politikai közösség" megteremtésére irányul. A
lapok a tervek megvalósításának fő akadályát elsősorban a Franciaország-
ban tapasztalható államhátrékon látják.

A befolyásos "Neu Zürcher Zeitung" a következőket
írja: "Látni a napon, amikor Rómában megnyílt a hatos értekezlet, a
Francia kormányon belül annyira kiéleződtek az ellentétek, hogy páris
válságról beszélnek. Ez a válság a Laniel vezetésével álló koalíció
szelvétségéhez vezethet."

A "Basler Nachrichten" is arról is, hogy "a francia
kormányon belül nyilván kitört a konfliktus. A római értekezlet meg-
nyitása... a válság híres hírsíkjait adta a francia fővárosba,
annyira, hogy egyes párizsi lapok már az időpontot is megjelölik, mi-
kor a Laniel-kormányt külpolitikai ellentétai következtében távoznia
kell."

/folyt. köv. /

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 12. kiadás

1953. szeptember 24.

óra 10 perc

/Svájci lapok...folyt./ 6 Vár/Hb/La di

A "Basler Nachrichten" elhanserkodottaknak minősíti ezeket a jóslásokat, de megjegyzi, hogy "a helyzet egyáltalán nem látszik rőzsásnak."

Az ugyancsak baseli "National-Zeitung" a római tanácskozás bonni visszhangjáról ír és megjegyzi, hogy "Bonnban meg-
lehetősen szkeptikusan néznek a Schuman-törvénnyel tartozó országok római tanácskozással. A francia kormány, kényes helyzete következtében aligha vállalhat hosszunő kötelezettségeket, ugyancsak Olaszország sem" - mert, mint a lap írja, - az utóbbi a triezsti kérdéssel igyekszik megőrizni előnyökét kicsikarni. "Mindaz nem látszik olyannak - állapítja meg a "National-Zeitung" - mintha Schuman tervét hamarosan valóra válhatnának, és...az egész kérdés körülbelül ugyanott állt, ahol egy évvel ezelőtt."

"Amerika nem biztos szövetséges" - A "La Tribune des Nations" cikke

15 6 Vár/Hb/La di
u-Hj

P á r i z s

1953. szeptember 24./MTI/

A "La Tribune des Nations" című francia polgári lap cikket közölt Daniel közeli washingtoni utjáról. André Ullmann, a cikk írója gúnyosan jegyzi meg, hogy "szeptember 15-én állítólag az volt a legnagyobb párizsi esemény, hogy bejelentették Daniel közeli washingtoni utazását."

A cikkíró idézi az egyik "újságíró diploma" magyarázatát, aki a következőket mondotta:

"Daniel utazása nem meglepő. Mint Fogó tábornok elment Makkába, hogy "hadzsi", azaz "szentsélt" legyen, nagy miniszterünk szintén szükségét érzi annak, hogy megmerítsék magukat a washingtoni szentsélt viziben. Miért ne tenné meg Daniel is ezt az utazást, amely őt hadzsi Laniellé szentelőd, amikor azt már megtette hadzsi Páven, hadzsi Bidsult, hadzsi Mayer és hadzsi Schuman?"

"Az első szoruhányás - fűzi tovább a gondolatot André Ullmann - amelyet az amerikai politikának tehetünk, szarnak a hálói kerándok utaknak a kiprovokálás.../folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 13. kiadás

1953. szeptember 24. 9 óráig 50 perc

/"Amerika nem biztos szövetséges...folyt./ ö Vár/Hb/ln di

Ez a turisztika valójában ahelyett, hogy megszilárdítsa a kormányokat és elfojtana a válságokat, a kormányokat megingatja, a válságokat pedig fokozza."

A cikkirő ezután az aggódó hangján állítja meg; hogy az amerikai sajtóban valamiféle vérselym rajzolódik ki a nyugat-európai "szövetségesekkel" szemben és ennek alátámasztásul idézi a "US News and World Report" egyik cikkét. Ez a cikk annak alátámasztásul, hogy szorosabban kell fogni a nyugat-európai "szövetségeseket", azt írja:

"Európában rosszul állnak az Egyesült Államok ügyei. Az a veszély fenyeget, hogy saját szövetségeseink tesséknek ki bennünket az ajtón. A legfőbb szövetséges, amennyiben az Egyesült Államok Európában marad, Nyugat-Németország lehet. Nyugat-Németország ütőképesség szempontjából erősebb, mint Franciaország és inkább vágyódik szövetségre az Egyesült Államokkal."

A francia lap mindehhez ezt a kommentárt fűzi: "Mindezeket kormányunk megfontolásának figyelmébe ajánljuk."

Oslói gépkocsivezetők sztrájkja

16 T-63 Do/Sk/ln di

0 s 1 o

1953. szeptember 23. T4SzSz/

Szeptember 22-én este óta sztrájkolnak az Osló környéki autótársaságok között lévő autóbuszok összes gépkocsivezetői. A sztrájkolók munkaviszonyaik megjavítását és bérük emelését követelik.

A lapok rámutatnak, hogy amennyiben nem elértik ki a sztrájkolók követeléseit, a sztrájk az ország összes gépkocsivezetőire kiterjedhet. /MTI/

Ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 14. kiadás

1953 szeptember 24

1116 10 p

Razziák és letartóztatások előzik meg az új francia főhelytartó Tuniszba érkezését

17 & D/Ho/J NZ di

P á r i z s , 1953 szeptember 24

/MTI/

A francia fővárosban szerdán délután minisztertanácsot tartottak, hogy megállapítsák az új tuniszi főhelytartónak, Voizard-nak adandó utasításokat. Voizard szombaton érkezik Tuniszba. Megérkezését vad rendőrterror előzi meg. Szerdán több tuniszi városban rendeztek nagyszabású razziát, s mintegy száz embert letartóztattak.

A francia dolgozók tiltakozása a hatóságok megtorló intézkedései ellen

18 T-60 Vö/Sk/J NZ di

P á r i z s , 1953 szeptember 24 /TASzSz/

Mint a "l'Humanité" közli, a posta, a táviró és a telefon dolgozói folytatják tiltakozásukat Ferri miniszter rendelkezése ellen, amelynek értelmében megtorlásokat alkalmaznak az augusztusi sztrájk résztvevőivel szemben. A tiltakozás jeléül Párizs VII. és X. kerülete, továbbá Versailles, Lille, Roubaix és Brast postahivatalainak dolgozói egyidőre beszüntették a munkát.

A posta, a táviró és a telefon dolgozói nem hajlandók aláírni olyan kötelezvényt, hogy a jövőben nem vesznek részt a sztrájkokban. Ferri miniszter rendelete ilyen nyilatkozat aláírását követeli. A posta, a táviró és a telefon dolgozói, érdekeik megvédése céljából elhatározták, hogy szeptember 27-én országos értekezletet tartanak Párizsban. /MTI/

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 15. kiadás

1953 szeptember 24

AA 645

P

Az "Egyesült Európa" létrehozásának tervei kudarcot vallanak - J. Pavlov szemléje a "Pravda"-ban

19 T-6 pi/te/J Hy Kor M o s z k v a , 1953 szeptember 24 /TASzSz/

J. Pavlov, a "Pravda" szemleírója Franciaország, Olaszország, Belgium, Hollandia, Luxemburg és Nyugat-Németország külügyminiszterhelyettesinek szeptember 22-én Rómában megnyílt értekezletével foglalkozik. Kiemeli, hogy a római értekezleten az "európai törvényhozó és végrehajtó szervek" létrehozásának terveit vizsgálják meg. Az elgondolások szerint ezek a tervek holmi felépítmények az "európai szén- és acélközösség", valamint a tervezett "európai hadsereg" fölött.

Az "összeurópai törvényhozó és végrehajtó szervek" megteremtéséről szóló szöveges javaslatok - mutat rá a szemleíró - egészen meghatározott céljuk van: ezek segítségével kellene elvonni a figyelmet az "európai hadsereg" létrehozásáról szóló szerződés militarista tartalmától. Az "európai politikai közösség" megszervezését célzó tárgyalásoknak az az igazi rendeltetése mind világosabban áll Nyugat-Európa széles társadalmi köréi előtt, s az ilyen közösség megteremtésének tervei egyre keményebb ellenállásba ütköznek. A francia sajtó, utalva arra, hogy "a német képviselők feltétlenül vezetni fogják, vagy vezetni igyekeznek a Rómában megkezdődött értekezlet munkáját", azt követeli a francia kormánytól, hogy helyezkedjék független álláspontra.

A francia kormány most kitérőket keres az "európai politikai közösség" létrehozásának kérdésében, minthogy az a "közösség" szorosan összefügg a tervezett "európai hadsereggel", amely ellen Franciaország mind szélesebb társadalmi köréi foglalnak állást. A római értekezlet menetéről szóló első jelentések azt mutatják, hogy ezúttal még az "európai egységről" szóló szokásos dagályos beszédek is elmaradtak. Pella olasz miniszterelnök az értekezlet megnyitáskor miatt panaszkodott, hogy a nyugateurópai országok most "számos olyan problémával foglalkoznak, amelyek bonyolult jellegüknél fogva megakadályozhatják az Egyesült Európa célkitűzéseinek gyors megvalósítását".

/Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 16. kiadás

1953 szeptember 24

14 655

P

/Az "Egyesült Európa" ... 1.folyt./ T pi/te/J Hy Kor

A római értekezlet megmutatja - állapítja meg végzetül Pavlov - milyen mértékben fokozódik Nyugat-Európa széles társadalmi körének ellenállása minden olyan kísérlettel szemben, amely arra irányul, hogy meggyorsítsák az "európai hadseregről" szóló szerződés ratifikálását és végrehajtsák azokat az amerikai terveket, amelyek kiszolgáltatják a nyugateurópai országokat a bonni militaristáknak. /MTI/

A "New York Times" római tudósítója a hat ország külügyminiszterhelyetteseinek római értekezletéről

20 T-16 nt/GÁ/J Kor New York, 1953 szeptember 24 /TASzSz/

A "New York Times" című lap római tudósítója, Cortesi írja, hogy a hat ország külügyminiszterhelyetteseinek az "európai politikai közösség" alaptörvényének kidolgozásával foglalkozó értekezlete a "szemellátható csiggedés" légkörében nyílt meg, mert a franciák hűvösen kezelik Európa "egyesítésének" terveit. A tudósító rámutat arra, hogy - hír szerint - Bidault nem hivatalosan vesz részt az értekezleten, mert a francia kormánynak nem sikerült meggyőzésre jutnia a kérdést követendő politikájában. /MTI/

Háborus előkészületek Nyugat-Ausztriában

22 T-89 HP/Mh/J FA Kor Bécs, 1953 szeptember 24 /TASzSz/

Nyugat-Ausztriában a nyugati hatalmak megszálló hatóságai háborus előkészületeket folytatnak.

A "Der Abend" című lap közli, hogy szeptember 25-én Salzburgban megkezdődnek az amerikai légi ró hadgyakorlatok. Tirolban a francia megszálló hatóságok folytatják a robbantókamrák beépítését a stratégiai jelentőségű hidakba. /Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 17. kiadás

1953 szeptember 24

12 6 15 D

/Háborús előkészületek ... 1. folyt./ T HP/Mh/J FA Kor

Nemrég Kufstein körzetében az Inn hidjának pillérei alatt elhelyeztek robbantóanyagokat. Ugyancsak Kufstein közelében nagy hadianyagraktár épült.

A "Der Abend" rámutat, hogy Innsbruckban, Oberlandban és Fichteben /Tirol - francia megszállási övezet/ előkészületek folynak amerikai helyőrségek elhelyezésére. /MTI/

Eisenhower megbeszélést folytatott vezető üzletemberekkel

21 ó Szil/Mk/J Kor
Y-Ks

1953 szeptember 24 /MTI/

Mint az "AFP" jelenti, Eisenhower mintegy 20 vezető üzletemberral és nagyiparral folytatott megbeszélést. A megbeszélésen a legnagyobb hadiipari társaságok vezetői voltak jelen, többek között a U.S. Steel, a General Motors, a Standard Oil, a National Chase Bank elnöke és Henry Ford.

Eisenhower a hadiiparosokkal az ugynevezett "szabadságért folyó keresztos háborúról" tárgyalt.

Az Egyesült Államok beavatkozik Ceylon belügyébe

23 T-79 HP/Mh/J FA Kor

Delhi, 1953 szeptember 24 /TáSzSz/

A "Navaszakti" című ceyloni lap közli: Az Egyesült Államok kísérletet tesz, hogy megbuktassa Szenanajaket, Ceylon miniszterelnökét, s helyére saját ügynökét, Dzsayawardenét ültesse. A lap megírja, hogy Dzsayawardene, a jelenlegi pénzügyminiszter az amerikai politika híve. Hozzáteszi, hogy a pénzügyminiszter amerikai vezetés alatt álló terrorista szervezetek tagja. /MTI/

Kp

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 18. kiadás

1953 szeptember 24

12690

P

Mozgalom Japánban az amerikai katonai "segély" ellen

24 T-86 HB/Mh/J FA Kor S a n g h a j , 1953 szeptember 24 /TASzSz/

A japán rádió közleménye szerint Hirosimában tiltakozó gyűlés zajlott le az amerikai katonai "segély" ellen. Ezt a "segélyt" Japán az ugynevezett "kölcsonös biztonsági hivatal" útján kapná. A gyűlést a baloldali szocialista párt és a Szakszervezeti Főtanács kezdeményezésére szervezték.

Akanacu, az alsóház munkügyi bizottságának elnöke ezen a gyűlésen kijelentette, hogy az amerikai "segély" célja a valószínűleg Japán újrafelfegyverzése az Egyesült Államok érdekében, ezért a baloldali szocialista párt és a Szakszervezeti Főtanács tiltakozó mozgalom indította a "segély" elfogadása ellen. Felszólalt Szuzuki, a baloldali szocialista párt elnöke is. Kijelentette, hogy pártja követeli Japán nemzeti függetlenségének biztosítását. /MTI/

Végutózt a Német Békatanács harmadik teljes ülése

25 G KG/Np/J FA Kor B e r l i n , 1953 szeptember 24 /ADN/

Szerdán^a Kelet és Nyugat minden nemzetjéhez intézett felhívás egyhangú elfogadásával ért véget a Német Békatanács harmadik teljes ülése. A felhívás hangsúlyozza, hogy csak a németek és a nyugatnémetek közötti tárgyalások és megértés egyenes útja vezet a német kérdés békés megoldásához.

A felhívás elfogadását megelőző vitában többek között Edith Höreth-Menge, a nyugatnémetországi békebizottság elnöke, egy északvesztfáliai békeharcos és Kleinschmidt schwerini lelkes szólt a német békemozgalom harcosaihoz. /MTI/

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 19. kiadás

1953 szeptember 24

12 620

P

Az iráni helyzet

26 T-14 nt/Gá/J Kor Teherán, 1953 szeptember 24 /TASzSz/

Δ "Dad" című lap szeptember 23-i száma közli, hogy letartóztatták Nikpura Naini-t, a "Thaber" című lap szerkesztőjét.

Δ "Dad" beszámol arról, hogy a rendőrfőkapitányság újabb rendőröket toboroz és 180 csendőrtiszteket léptetett elő. /MTI/

- - -

Francia lapok a kormányon belüli ellentétekről

27 & D/Ho/J Hy Kor Párizs, 1953 szeptember 24 /MTI/

Franciaországnak a hat nyugati ország római értekezletén tanúsítandó magatartása miatt éles ellentétek mutatkoznak a kormányon belül.

Kevés francia lap teszi azonban komolyan egyes miniszterek lemondással való fenyegetőzését.

Δ "Figaro" így ír: Nem biztos, hogy azok bármelyike is, aki most késznek nyilatkozik lemondani miniszteri tárcájáról, el volna szánva arra, hogy valóra váltsa e fenyegetőzését.

Δ "Libération" ezeket írja:

Daniel számára most már csak az egész vita újmezdése nyújthat reményt. Minden bizonnyal meg is tenné ezt, ha a képviselők által visszhangzott nyugtalanság nem lenne olyan mély az országban és ha az Atlanti-óceán másik oldaláról nem sürgetnék annyira.

Δ "l'Humanité" vezércikkben foglalkozik a belpolitikai helyzettel és így ír:

Azok az ellentétek, amelyek a francia kormányban a "konföderáció" és a "föderáció" hívei között támadtak, arra az ismeretlen vitára emlékeztetnek: /folyt.köv./

Ko

/Francia lapok ... 1. folyt./ & D/Ho/J Hy Kor

hogyan jobb meghalni - akasztás vagy vízbeulás által? Sen a konföderáció, sen a föderáció nem szünteté meg azoknak az erőviszonyoknak fennállását, amelyek a német imperializmusnak juttatják a tulsulyt az an ríkai vezetés alatt álló ugynevezett európai közösségben. Az, hogy az európai államok egyszerűen csak társulnak-e egymással egy szövetségben, vagy pedig integrálódnak, s hogy lesz-e egy európai elnök vagy sen; semmit sem változtat az alapvető tényen, azon, hogy mindkét formula csak az új Wehrmachthoz vezet, és ahhoz, hogy a Washington által támogatott ruhrvidéki mágnások hozzák majd a törvényt. A francia politikusok, akik a római értekezleten igyekeznek az állítólagos technikai szinten tartani a vitákat, voltaképpen al akarják kerülni a felalós égükkal való szembenézést. A közvetlen határozottan és egyre továbbnyomó szembe fordul a nyugatnémet felfegyverzéssel és a közvélemény nyomása ráveszkedésre kényszeríti őket. Zavaruk és habozásuk a nemzet növekvő ellenállását tükrözi.

A dániai parlamenti választásokról

28 T-74 Lj/Hav/J Hy Kor K o p e n h á g a , 1953 szeptember 24 /T.SzSz.

Dániában kedden tartották meg az új egykamarás parlament - a Folketing - választásait.

A dán politikai megfigyelők a szavazás eredményeinek elemzése során nem tesznek közvetlen összehasonlításokat az az év áprilisában tartott választásokkal. Arról van ugyanis szó, hogy a multban a Folketingbe magában Dániában /a Faeröer-szigeteken kívül/ 149 képviselőt választottak, most pedig 175-öt. Ezenkívül ezuttal sokkal nagyobb számú dán állampolgárnak volt szavazati joga, mint azelőtt, minthogy az új választási törvény a választójog korhatárát 25 évről 23 évre csökkentette. Megállapítható azonban, hogy a kormánykoalíció /a Venstre Párt és a Konzervatív Párt/ helyzete meggyengült az áprilisi választásokhoz képest és hogy azok a pártok, amelyek a választási kampány során szembhelyezkedtek azzal, hogy dán területen katonai támaszpontokat bocsássanak az amerikai csapatok rendelkezésére, az új Folketingben abszolút többséget kaptak. /Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 21. kiadás

1953 szeptember 24

12 ó 30

p

/A dániai parlamenti választásokról, 1. f. lyt./ T Lj/Hav/J Hy Kor

E pártokhoz tartozik, a Kommunista Párton és a Radikális Párton kívül, a Szociáldemokrata Párt, amely választási felhívásában kijelentette, hogy mindaddig ellenzi külföldi légi erők elhelyezését, "amíg a nemzetközi helyzet ki nem éleződik". A választások kimenetelével kapcsolatban felmerül a kérdés, vajjon hatalmon maradhat-e a mostani koalíciós kormány. Hedtoft, a Szociáldemokrata Párt vezére ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a választások kifejezik a választóknak a kormány iránti bizalmatlanságát. Követelte, hogy a kormány mondjon le és nyújtson lehetőséget a szociáldemokratáknak, hogy kormányt alakítsanak. Erik Eriksen miniszterelnök nyilatkozata szerint azonban a kormány nem hajlandó azonnal lemondani.

Axel Larsen, a Kommunista Párt elnöke a választások előzetes eredményeivel foglalkozva kijelentette, hogy a választások megmutatták az "atlanti politiká"-val szemben megnyilvánuló bizalmatlanság növekedését és azt, hogy fokozódik az ellenállás a külföldi csapatok dán területén történő elhelyezésével szemben. /MTI/

Thaiföld katonaságot küld Koreába

29 T-86 Do/Sk/J Szil Kor B a n g k o k , 1953 szeptember 24 /TASzSz/

A "Bangkok Post" című lap jelentése szerint szeptember 21-én a thaiföldi katonaság új egységét küldték Koreába. /MTI/

A bolgár néphadsereg napja.

30 T-87 Do/Sk/J Szil Kor S z ó f i a , 1953 szeptember 24 /TASzSz/

Szeptember 23-án Szófiában ünnepi gyűlést tartottak a bolgár néphadsereg napja alkalmából. A gyűlésen Petar Panosevski vezérezeredes, nemzetvédelmi miniszter mondott beszédet. /MTI/

Ko

M T I K Ü L T Ö L D I H I R E K

K 22. kiadás

1953 szeptember 24

12 8 34 P

Folyik a helyi népképviselői szervek megválasztása a Kiangsi Népköztársaságban

31 U BM/Hb/J Szil Kor

1953 szeptember 24 /Uj Kina/

S a n g h á j

Kina legnagyobb városa, Sangháj 68 körzetében megkezdődtek a választások. Ezeken a választásokon 440,000 ember vesz részt. Sangháj többi körzeteinek lakói a közel jövőben szavaznak.

Kelet-Kina más városaiban - így Nankingben, Szucsouban, stb. - ugyancsak folyik a legfelsőfokú népképviselői szervek megválasztása. Nankingben például 20 körzetben kezdődött meg a szavazás.

Nem végleges statisztikai adatok szerint a különböző körzetekben a szavazásra jogosultak 98 százaléka vett részt a választásokon.

x x x

H s z i n i n g

A Csinghaj-tartomány keleti részében lévő huj autonóm körzetben /Huangcsung megye/ befejeződtek a népképviselői választások /helyi

A szavazáson a lakosság ünnepi öltözékben járult az urnákhoz. A körzetben szavazásra jogosultak több mint 90 százaléka szavazott.

4 Et hsziangban /több fal ut magában foglaló közigazgatási terület/ az újonnan megválasztott népi gyűlések már megtartották első ülésüket. /MTI/

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 23 kiadás

1953 szeptember 24

12 635 p

▲ Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének és a Szovjetunió Minisztertanácsának részvéttvírató a Mongol Népköztársaság Nagy Népi Hurálja Elnökségéhez és a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsához

32 T-82 Vö/Sk/J FA Kor M o s z k v a , 1953 szeptember 24 /T.SzSz/

▲ Mongol Népköztársaság Nagy Népi Hurálja Elnökségének és a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának,

U l a n - B a t o r .

▲ Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége és a Szovjetunió Minisztertanácsa mély részvétét fejezi ki a Mongol Népköztársaság Nagy Népi Hurálja Elnökségének és a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának G. Bunacende, a Mongol Népköztársaság Nagy Népi Hurálja Elnöksége elnökének elhunytával bekövetkezett súlyos veszteségért.

▲ Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége

▲ Szovjetunió Minisztertanácsa

1953 szeptember 23 /MTI/

▲ Szovjetunió külügyminisztériumának részvéttvírató a Mongol Népköztársaság külügyminisztériumához

33 T-83 Vö/Sk/J FA Kor M o s z k v a , 1953 szeptember 24 /T.SzSz/

▲ Mongol Népköztársaság külügyminisztériumának,

U l a n - B a t o r .

▲ Szovjetunió külügyminisztériuma mély részvétét fejezi ki G. Bunacendének, a Mongol Népköztársaság Nagy Népi Hurálja Elnöksége elnökének elhunytá alkalmából.

▲ Szovjetunió külügyminisztériuma

1953 szeptember 23 /MTI/

K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 24 . kiadás

1953 szeptember 24

12 640 P

Végetért az agresszió meghatározásával foglalkozó ENSZ-albizottság zárt ülése

34 T-85 HP/Mh/J E. Kor New York, 1953 szeptember 24 /T.SzSz/

Az agresszió meghatározásával foglalkozó ENSZ-albizottság augusztus 24/szeptember 21 között zárt üléseket tartott.

és

Mint már ismertetes, ezt az albizottságot, amely 15 állam képviselőiből áll, a közgyűlés 7. ülészakájának határozata alapján azzal a céllal hozták létre, hogy tanulmányozza az agresszió meghatározásának kérdését és terjesszen a közgyűlés elé az agresszió meghatározó vagy ezt a fogalmat megmagyarázó tervezetet.

F. D. Morozov, a Szovjetunió képviselője az albizottság munkájának kezdetén a közgyűlés elé terjesztette az agresszió szovjet meghatározásának tervezetét.

Annak ellenére, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Hollandia képviselői megkísérelték elérintni az albizottságot a szovjet javaslat megtárgyalásától, az a javaslat lett a vita alapja.

Az Egyesült Államok, Anglia és Hollandia képviselői az ülésezés egész időszaka alatt sikertelenül próbálták ráerőltetni az albizottságra saját álláspontjukat, amely szerint az agresszió meghatározása szükségtelen, sőt veszélyes, mert akadályozhatja az agresszió áldozatainak védekezését a támadás ellen.

Az említett küldöttök iparkodtak kiforgatni az agresszió szovjet meghatározásának értelmét. Tiltakoztak például a meghatározás első pontja ellen, mely szerint nemzetközi konfliktus esetén azt az államot kell támadó félnek tekinteni, amely elsőnek követi el az alábbi cselekményeket: hadat üzen a másik államnak; behatol a másik állam területére, akár hadat üzen, akár nem; más agresszív cselekményeket követ el.

Az Egyesült Államok képviselője felfedte, mi van a tiltakozás hátterében, amikor kijelentette: az agresszió meghatározása "nem lehet olyan, hogy szükség esetén akadályozhassa az Egyesült Államok fegyveres erőinek gyors akcióit". /Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 25. kiadás

1953 szeptember 24

136 155 p

/Végzetért az agresszió meghatározásával ... 1. folyt. / T HP/Mh/J FA Kor

Az Egyesült Államok képviselője/hangoztatta, hogy az államoknak joguk van a másik fél támadásának veszélye esetén e veszély elhárítására elsőnek támadni.

Roelina holland külöt az Egyesült Államok álláspontjának védelmében odáig ment, hogy azt állította: "Ha egy adott állam elsőnek bombázza egy másik állam területét, olybá is lehet tekinteni cselekményét, hogy az nem agresszió, hanem csupán az adott állam szuverén akaratának megnyilatkozása, vagyis a bombázott állammal szembeni követelésének támogatása.

Morozov, a Szovjetunió képviselője rámutatott: az Egyesült Államok, Anglia és Hollandia küldöttségeinek abbéli kísérletét, hogy tagadják az agresszió meghatározásának fontosságát a nemzetközi béke és biztonság fenntartása szempontjából; tiltakozásaik az agresszió fogalmának szovjet meghatározása ellen - most is, akárcsak eddig, lényegében azt célozzák, hogy az agresszorok szabad keze legyen és önvédelem ürve alatt igazolhassa az agresszió cselekményeket, amihez a történelmi émusága szerint már nem egyszer folyamodtak az agresszorok.

Az albizottságban képviselt küldöttségek többsége vonakodott támogatni az Egyesült Államoknak, Angliának és Hollandiának az agresszió meghatározásának kérdésében elfoglalt álláspontját.

Az albizottság - végzett munkájáról szóló jelentésében, amelyet a közgyűlés 9. ülésének elé fog terjeszteni - hangoztatja: Szíria, Irán, Bolívia, a Dominikai Köztestársaság, Mexikó, Franciaország, Lengyelország és a Szovjetunió küldöttségének, azaz az ülés munkájában ténylegesen részt vett 14 küldöttség közül 8 küldöttségnek az a véleménye, hogy az agresszió fogalmának meghatározása lehetséges, s a nemzetközi béke és biztonság biztosítását szolgálja.

Szíria, Mexikó, Irán és Bolívia képviselői az agresszió meghatározásának szovjet tervezete mellett foglaltak állást és kijelentették, hogy e meghatározás számos tételét helyesnek tartják. Helyesnek tartják többek között a fegyveres támadásnak minősítendő cselekményeknek és azoknak az eszközöknek felszámolását, amelyekre való hivatkozással az agressziót nem lehet igazolni. /Folyt. köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 26. kiadás

1953 szeptember 24

14 ó 15 p

/Végetért az agresszió meghatározásának ... 2.folyt./ T HP/Mh/ T To Kor

Bolivia képviselője a szovjet meghatározást "a szovjetunió nagy, nemes hozzájárulásának" nevezte. Tarazi, Sziria képviselője kijelentette, hogy "a szovjet javaslatot a fegyveres agresszió kérdését illetően kielégítőnek kell tekinteni, s hogy a közvetett, gazdasági és ideológiai agresszió fogalmának szerepelnie kell az agresszió meghatározásában, ahogyan ez a szovjet javaslatban szerepel.

Lengyelország képviselője támogatta az agresszió szovjet meghatározását. Megállapította, hogy ez teljes összhangban van a nemzetközi jog alapelveivel, az általános béke és biztonság fenntartásának és megszilárdításának feladatával.

Castaneda, Mexikó küldötte ellenezte a közvetett, gazdasági és ideológiai agresszió fogalmának beiktatását az agresszió meghatározásába. Az utolsó napon indítványt terjesztett elő a szovjet javaslat módosítására. Bolivia képviselője azt a tervezetet nyújtotta be az agresszió meghatározására, amelyet Bolivia a közgyűlés 6. ülésén már előterjesztett. Mexikó és Bolivia küldöttei ugyanakkor kijelentették, hogy nem kérik az általuk előterjesztett javaslatok szavazásra bocsátását, mert szükségesnek tartják a kérdés további tanulmányozását.

Az albizottság Mexikó képviselőjének javaslatára elhatározta, hogy az agresszió meghatározásának szovjet tervezetét és a többi küldöttségnek a bizottság elé terjesztett tervezeteit - lényegében az összes előterjesztett okmányokat - szavazás nélkül az ENSZ-közgyűlésnek nyújtja be megvizsgálásra. /MTI/

- - -

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 27. kiadás

1953 szeptember 24

14 ó 30 p

Az ENSz közgyűlésének 8. ülészsaka /A főbizottság szeptember 22-i déli-
előtti ülése/

35 T-65 Lj/Hav/J FA Kor New York, 1953 szeptember 24 /TASzSz/

Szeptember 22-én délelőtt ülést tartott az ENSz fő-
bizottsága, hogy megtárgyalja a Szovjetunió küldöttségének javaslatát,
amely indítványozza, hogy további két kérdést tüzzenek a közgyűlés
mostani ülészsakának napirendjére:

- 1./ "A főtitkár emlékirata a közgyűlés 1953 augusz-
tus 28-án hozott "C" határozatának végrehajtásáról".
- 2./ "Az új világháború veszélyének elhárítását és
a nemzetközi feszültség enyhítését szolgáló intézkedésekről".

Mint ismeretes, az 1953 augusztus 28-án hozott "C"
határozat kötelezte a főtitkárt, közölje a Kínai Népköztársaság, il-
letőleg a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormányával a közgyű-
lés 7. ülészsaka által a koreai kérdésben 1953 augusztus 28-án elfoga-
dott javaslatokat, valamint a közgyűlésben folyt vitákról szóló be-
számlókat és terjesszen a közgyűlés elé megfelelő jelentést. A fő-
titkár teljesítette ezt a határozatot, a közgyűlés elé terjesztette
emlékiratát, amely tartalmazza a közgyűlés határozata által előírt je-
lentést.

A Szovjetunió küldöttsége azért javasolta a fenti
említett pont napirendre tűzését, mert nagy jelentőséget tulajdonít
mind a főtitkár emlékiratának, mind pedig a Kínai Népköztársaság köz-
ponti népi kormánya; illetőleg a Koreai Népi Demokratikus Köztár-
ság kormánya válasziratának.

A. J. Visinszkij, a Szovjetunió küldöttségének vezető-
je megnagyarázta az okokat, amelyek miatt a Szovjetunió küldöttsége
szükségessé tartja az említett pont napirendre tűzését. Emlekezte-
zett, milyen fontos helyet foglalt el a koreai kérdés a közgyűlés mun-
kájában nemcsak a 7. ülészsakon, hanem a megelőző ülészsakokon is, mi-
óta a koreai háború megkezdődött. Ez azt bizonyítja: a közgyűlés szük-
ségesnek találta, hogy részt vegyen mindazoknak a kérdéseknek rende-
zésében, amelyek a koreai népre referálószakolt háborúval kapcsolatban
és mindenekelőtt a háború megszüntetésével kapcsolatban felmerültek.
/Folyt. köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 28. kiadás

1953 szeptember 24

14 6 35 P

/Az ENSZ közgyűlésének ... 1. folyt./ T Lj/Hav/J FA Kor

A Szovjetunió képviselője a továbbiakban a koreai kérdéssel foglalkozó politikai értekezlet összetételének kérdéséről szólott. Ennek a kérdésnek a 7. ülésén harmadik részén történt megvitetése során - mondotta A. J. Visinszkij - nézeteltérések keletkeztek a fegyverszüneti egyezmény 60. pontjának értelmezését illetően. Az egyik fél - amelyet főként az Amerikai Egyesült Államok képviselt - az értekezlet cikkely olyan értelmezéséhez ragaszkodott, amely kizárna a Koreával foglalkozó politikai értekezletben való részvételből minden olyan országot, amelynek csapatai nem vettek részt a hadműveletben.

Nekünk - folytatta A. J. Visinszkij - az volt a véleményünk, és ma is az - hogy ez az értelmezés hibás. Azt az álláspontot védelmeztük, amelyet egész sor más küldöttség is támogatott. E küldöttségek együttvéve az Egyesült Nemzetek Szervezetének egyharmadát teszik. Ami álláspontunk szerint a politikai értekezletet mint "kerakasztal"-jellegű konferenciát kell összehívni. Ez azt jelenti, hogy az értekezlet ne a hádviselet felek értekezlete legyen, hanem vegyenek részt rajta a hádviselet feleken kívül más olyan országok is, amelyeknek érdekük a koreai kérdés békés rendezése, a politikai értekezlet sikeres lebonyolítása, sikeres befejezése.

A Szovjetunió képviselője hangsúlyozta a főtitkár jelentésének fontosságát. Mindenki számára teljesen világos - mondotta A. J. Visinszkij - hogy ha a főtitkárnak jelentést kell előterjesztenie, akkor csakis az Egyesült Nemzetek Szervezetének valamelyik szerve, azaz vagy a Biztonsági Tanács, vagy a közgyűlés elé kell a jelentést terjesztanie. A határozat legnyilvánosabb értelmezése az, ha a jelentést a közgyűlés elé terjesztik. Így tehát a főtitkár helyesen járt el, amikor rövid jelentését a közgyűlés elé terjesztette.

- Mi ennek a beszámolóban a jelentősége? Elhaladhat-e mellette a közgyűlés? Végül pedig megkérdezném, mi az értelme a "C" határozatban a jelentés - mint ott olvasható, a "megfelelő jelentés" - előterjesztésének, ha a közgyűlés ezidő szerint nem tartotta céljának, hogy visszatérjen a kérdés tárgyalására.

A. J. Visinszkij utalt arra, hogy amikor a közgyűlés kötelezte a főtitkárt, terjesszen elő jelentést erről a kérdéssel, /folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 29. kiadás

1953 szeptember 24

156 / p

/Az ENSz közgyűlésének ... 2.folyt./ T Lj/Hav/J FA Kor

senkinek sem lehetett semmi kétsége az iránt, hogy e jelentés szabja meg a közgyűlésnek és az egész Egyesült Nemzetek Szervezetének további állásfoglalását olyan fontos ügyben, mint a koreai kérdés, így tehát a politikai értekezlet kérdésében is.

Mi - mondotta a továbbiakban A.J. Visinszkij - nagy jelentőséget tulajdonítottunk éppen ezért annak, hogy magát a jelentést a közgyűlésen tárgyalják meg. Nagy jelentőséget tulajdonítottunk az egész kérdésnek, mert szem előtt tartjuk, hogy a közgyűlésnek a "C" határozatban kifejezett akarata nem értelmezhető másként, mint úgy, hogy ezt a kérdést meg kell tárgyalni, a sikeres megoldás érdekében. A közgyűlés nem foglalhat el ebben a kérdésben semleges álláspontot, még kevésbé zárkózhat el az állásfoglalástól, hiszen e kérdés az egész világot érdekli és a béke fenntartásának közvetlen feladatává vág. Ez pedig az Egyesült Nemzetek Szervezetére tartozik.

Lodge, az Egyesült Államok képviselője ellenozte a Szovjetunió küldöttségének javaslatát, amely arra irányul, hogy tüzzék a közgyűlés napirendjére a főtítkár emlékiratának megtárgyalását előíró pontot. Az Egyesült Államok képviselője ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy India és a többi semleges ország értekezleti részvételének kérdését magán az értekezleten lehet majd eldönteni, ha az összejött, vagy pedig a két hadviselő fél képviselőinek előzetes tárgyalásain.

Lodge utalt arra, hogy a koreai fegyverszünet - véleménye szerint - "mindkivül sebezhető". Ezzel a megjegyzéssel ijesztetni próbálta a másik felet, miután utalt arra, hogy az Egyesült Államok esetleg megbontja a fegyverszünetet.

Lloyd, Anglia képviselője támogatta Lodge-ot. Franciaország, Belgium, Salvador, Kanada és Venezuela képviselője szintén az értekezlet kérdésének új megtárgyalására irányuló javaslat ellen nyilatkozott. Irak, Mexikó és Izrael képviselője ellenozte, hogy napirendre tüzzék a szovjet küldöttség által javasolt pontot. E küldöttek nem tagadták azonban, hogy meg kell tárgyalni a főtítkár emlékiratát, valamint a Kínai Népköztársaság és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság válasziratát. /Folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 30. kiadás

1953 szeptember 24

756 - p

/Az ENSZ közgyűlésének ... 3. folyt./ T Lj/Hav/J FA Kor

Azt állították azonban, hogy ehhez nincs szükség külön napirendi pontra, mert a napirend már ugyanis tartalmazza "A koreai kérdés" elnevezésű pontot.

Katz-Suchy, Lengyelország képviselője értelmjessen támogatta a főtitkár emlékiratának a közgyűlés napirendjére tűzéséről szóló szovjet javaslatot.

Lengyelország képviselője kijelentette, hogy a béke és a nemzetközi együttműködés érdekében szükséges ellenőrizni van az Egyesült Államoknak az a törekvése, hogy semibevegyék a közel 500 milliós Kínai Népköztársaságnak a politikai értekezlet kérdéseivel kapcsolatos állásfoglalását. Katz-Suchy emellett nyilatkozott, hogy a Koreával foglalkozó politikai értekezlet legyen "kerakasztal" konferencia. Támogatta a Kínai Népköztársaság, illetve a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság válaszirataiban foglalt javaslatokat. E javaslatok - jelentette ki Katz-Suchy - megnyitják az utat a politikai értekezlet mielőbbi összehívása és a koreai kérdés békés rendezése felé.

Vs/Sk/J

A főbizottságban lefolyt vita végén A. J. Visinszkij, a szovjet küldöttség vezetője szólalt fel. Kimutatta: tarthatatlan Lodge, Lloyd és mások politikája, akik ellenzik azt a szovjet javaslatot, hogy tűzzék a közgyűlés napirendjére a főtitkár emlékiratát. Visinszkij rámutatott, hogy Lodge elárulta: továbbra is kitart a közgyűlés által augusztus 28-án elfogadott javaslatok mellett, amelyek meghatározták a politikai értekezlet összetételét, és ezen belül emellett, hogy kirekesszék a politikai értekezlet résztvevők közül a semleges országokat. Ugyanakkor Lodge ellentmondásba került önmagával, amikor azt állította, hogy maga az értekezlet illetékes eldönteni az értekezlet összetételének kérdését. Ennek az álláspontnak illogikus volta annyira szembeütközött, hogy a Szovjetunió képviselőjének megjegyzése következtében a jelenlévők hosszantartó nevetségessé fordultak Lodge felé.

Visinszkij felszólalása után szavazásra tették fel a szovjet küldöttség javaslatát. A Szovjetunió és Lengyelország képviselője a javaslat mellett szavazott. /Folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 31. kiadás 1953 szeptember 24 156 25 p

/Az ENSz közgyűlésének ... 4. folyt./ T Lj/Hav/J FA Kor

Tíz ország képviselői - köztük az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország képviselője - a szovjet javaslat ellen szavaztak. A jugoszláv küldött tartózkodott a szavazástól.

Ezzel a főbizottság délelőtti ülése véget ért.

A főbizottság szeptember 22-i délutáni ülésén egyhangúlag elfogadták a Szovjetunió küldöttségének azt a javaslatát, hogy tűzék a közgyűlés 8. ülészakájának napirendjére "Az új világháború v szélének elhárítását és a nemzetközi feszültség enyhítését szolgáló intézkedésekről" szóló kérdés t.

A lengyel küldöttség javaslatára a főbizottság elhatározta, hogy a kérdést megvitatás végett a közgyűlés politikai bizottsága elé terjeszti. /MTI/

Az ENSz-közgyűlés szeptember 23-i délelőtti teljes ülése

36 T-17 pi/te/J Szil Kor New York, 1953 szeptember 24 /TA6222

Az ENSz-közgyűlés szeptember 23-i délelőtti teljes ülésén folytatódott az általános vita.

Pearson, Kanada elsőnek felszólaló képviselője kijelentette:

"Ha van most lehetőség a nemzetközi feszültség bizonyosfokú enyhülésére, remélem, hogy a 8. ülészak ezt maradéktalanul kihasználja".

Pearson a nemzetközi feszültségnek ezt az enyhülését azonban különös módon a támadó atlanti tőnb javára írta, amelyet beszédében az égisz magasztalt. Ugyanakkor szükségesnek tartotta, hogy beszéljen a tőnbön belüli nézeteltérésekről, de közben azt igyekezett bizonygatni, hogy e nézeteltéréseknek nincs komoly jelentőségük.

/Folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 32. kiadás

1953. szeptember 24.

1476 24 p

/Az ENSZ-közgyűlés ... I. folyt./ T pi/te/J Szil Kor

Pearson rávilágított arra a tényre is, hogy az ENSZ különböző szerveinek munkájában gyakran előadódnak olyan esetek, amikor országok egy "tűnbje" vagy "csoportja" elzárta az értékes értekezleteket tartó és ezek következtében "az Egyesült Nemzetek Szervezete elvesztette az olyan szervezet tekintélyét, amelyben az egymással szembenálló nézeteket építő módon lehet megvizsgálni" és ahol kísérletet lehet tenni a nézetek "tárnyi és hathatós" összehangolására.

Kanada képviselője kifejtette azt a gondolatot, hogy "az egész világot ma hatalmában tartó rettegés és feszültség nem fog enyhülni mindaddig, amíg néhány fennálló nemzetközi problémát eredményesen meg nem oldanak ... , akár az Egyesült Nemzetek Szervezete, akár azok az államok, amelyek legfőképp felelősek a nemzetközi békéért és biztonsáért". Pearson ezután ismertette a kanadai kormány állásfoglalását a koreai kérdésben:

"Ami a kanadai kormányt illeti, nem támogatunk semmiféle olyan hadműveletet Koreában, amely nem az Egyesült Nemzetek akciója és szembehelyezkedünk minden olyan kísérlettel, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének célkitűzéseit úgy értelmezzék, mintha azok magukban foglalnák Korea erőszakos egyesítését. Másfelől, szót adunk magunknak arról, hogy a fegyverszünet aláírása nem mentesít bennünket azoktól a kötelezettségektől, amelyeket, mint az Egyesült Nemzetek Szervezetének tagja, magunkra vállaltunk Koreában".

Pearson beszédében különböző ellenséges kirohanásokat intézett a demokratikus tábor ellen és sok vonatkozásban megismételte Dullesnek azokat a megállapításait, amelyeket a közgyűlés teljes ülésén szeptember 17-én mondott beszédében tett.

Az ezután felszólaló M. Naszkowski lengyel külügyminiszter helyettes, a lengyel küldöttség vezetője megjegyezte, hogy a békeszerető államok és elsősorban a Szovjetunió lépésenként eredményeként a nemzetközi feszültség bizonyos enyhülése tapasztalható. Ez a körülmény szélesebb alapon nyugvó együttműködést tesz lehetővé valamennyi vitás probléma tárgyalásos megoldása terén.

/Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 33. kiadás

1953 szeptember 24

15 ó 25 p

/Az ENSZ-közgyűlés ... 2. felyt./ T pi/te/J FA Kor

"A koreai fegyverszünet - mondotta M. Naszkowski - felébrasztette a világ népeiben más vitás problémák sikeres megoldásának reményét is. Az ENSZ azonban a fegyverszünet megkötése nyomán kialakult távlatokat mindezekig nem használta ki".

Naszkowski hangsúlyozta, hogy Csuu En-lajnak, a Kínai Népköztársaság külügyminiszterének szeptember 13-i levele és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormányának 1953 szeptember 14-i levele a kormányok további hozzájárulása a koreai probléma békés rendezéséért folytatott harchoz. A lengyel küldöttség vezetője kijelentette: ezek az okmányok lehetőséget adnak az ENSZ-nek, hogy visszatérjen az egyedül helyes útra, olyan kerekasztal-konferenciára összehívásának útjára, amelyben részt vesznek semleges államok és mindenekelőtt az ázsiai államok. Naszkowski rámutatott, hogy célszerű lenne, ha az ENSZ ismét foglalkoznék a koreai politikai értekezlet kérdésével, ahogyan ezt a Szovjetunió küldöttsége javasolta.

M. Naszkowski a továbbiakban hangsúlyozta, hogy az agresszív erők igyekeznek megakadályozni a nemzetközi feszültség enyhítését. Sőt, mi több - mondotta - ezek az erők a koreai fegyverszünet felborítására és a háború felújítására irányuló számos provokációs cselekedettel igyekeznek kiélezni a nemzetközi helyzetet.

Lengyelország küldöttségének vezetője kijelentette, hogy a béke megszilárdítását célzó feladat végrehajtása érdekében az ENSZ-nek fel kell számolnia azt a jelenlegi türelmetlen helyzetet, hogy hiányzik az ENSZ-ből a nagy kínai nép képviselője. Ez a körülmény nem csak az ENSZ alapokmányát sérti és a kínai nép elvitatottan jogait veszi semibe, hanem emellett a világpolitika legfontosabb problémáinak megoldásánál is nehézségeket támaszt, mert a világpolitikának a kínai nép döntő jelentőségű tényezője.

A délelőtti ülés utolsó szónoka Kuba képviselője volt. Beszédében alapjában az amerikai külpolitikát megasztalta. /MTI/

Ko

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 34. kiadás

1953 szeptember 24

Az amerikaiak nemterődősége miatt megsérült a semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottság négy lengyel beosztottja

37 U Ke/Gi/J F4 Kor K e s z o n , 1953 szeptember 24 /Uj Kina/

A semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottság által a semleges felügyelő csoportok munkájának ellenőrzésére Dél-Koreába kiküldött négy lengyel beosztott szeptember 19-én Kunszanból Puszan felé repülőgépszerencsétlenség következtében megsérült.

Az incidens az amerikai félnek a semleges nemzetek beosztottjaival szemben tanúsított felelőtlen magatartása miatt következett be. Nyomon követte azokat a különféle gútló mesterkedéseket, amelyekkel az amerikaiak a semleges felügyelő csoportok tagjainak megverése, elrablása, megfélemlítése és megkísérelt megvesztegetése útján akadályozzák a hadianyagok kicserélésének felügyeletét.

A lengyel beosztottaknak szeptember 19-én 9.30 órakor svájci társaikkal Puszanba kellett volna repülniük. Az amerikai fél késleltetése folytán azonban csak aznap délután 2 órakor szállhattak fel a repülőgépre. Az amerikai fél közben úgy intézkedett, hogy a maga összekötőtisztje a svájci beosztottakkal együtt egy másik gépen induljon el és így a négy lengyel beosztott, köztük Sliwinski ezredes, maga maradt azon a gépen, amely öt perccel azután kelt utra.

A második repülőgép motorjai nem voltak kdlő állapotban és a gép több ízben is nekiindult, mielőtt sikerült felszállnia. A pilóta jelentette a helyzetet a kunszani légitámaszpont parancsnokságán, de azt az utasítást kapta, hogy baleset lehetőségére való tekintet nélkül induljon el. A repülőgép felszállás után rövidesen leálltak a motorok és a pilóta sikeresen kényszerleszállást kísérelt meg egy gépkocsinton. A repülőgép az uttól mintegy 150 méterre, Kunszentől 20 kilométer távolságban egy rizsfölde felé zuhant, s a motorok a földre furdak.

/Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 35. kiadás

1953 szeptember 24

156 53- P

/Az amerikaiak nemtörődömsége miatt ... 1.folyt./ U Ke/Gi/J FA Kor

A négy lengyel beosztott súlyos zúzódásokat szenvedett, de csak jóval az incidens megtörténte után részesült első segítségben. Az amerikai légiőr nem is kerestette a repülőgépet, amely nem érkezett meg rendeltetési helyére. Csak két órával a lezuhánás után érkeztek amerikai összeköttetésűek a helyszínre és viaszszálitották a sérült beosztottakat Kunszanba. Ott a kunszani seules felügyelő csoporthoz beosztott csehszlovák orvos részesítette őket elsősegélyben.

Sliwinski ezredes szeptember 20-án tiltakozást terjesztett a kunszani amerikai katonai hatóságok elé és vizsgálatot követelt az incidens ügyében. Jelentette az esetet a seules nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottságnak is. /MTI/

Li Szan Csu tábornok konkrét javaslatokat tett a felvilágosító tevékenység és a nem közvetlenül hazatelepítendő hadifoglyokkal folytatott beszélgetések lebonyolításáról

U Ke/Gi/Mk Hv Kor

K e s z o n , 1953. szeptember 24. /Uj Kina/

38

Li Szan Csu tábornok, a katonai fegyverszüneti bizottság koreai-kinai rangidős tagja szordán Thimajja tábornokhoz, a seules nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság elnökéhez intézett levelében konkrét javaslatokat tett a nem közvetlenül hazatelepítendő hadifoglyok körében végzendő felvilágosító tevékenység és a velük folytatott beszélgetések lebonyolításáról.

Li Szan Csu tábornok levelében a seules nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság működési szabályainak 8. szakaszában lefektetett elvek értelmében - amelyek intézkednek arról, hogy azok a nemzetek, amelyekhez a hadifoglyok tartoznak, szabadon folytathassanak felvilágosító tevékenységet és interjúkat az illető nemzetekhez tartozó hadifoglyokkal, - a következő javaslatokat tette:

/folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 36. kiadás

1953. szeptember 24.

16 óra 15 perc

/Li Szan Csu tábornok...1.folyt./ U Ka/Gi/Mk Hy Kor

1./ A semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság gondoskodik annak biztosításáról, hogy a megbízottak ismételten felvilágosító tevékenységet és beszélgetéseket folytathassanak valamennyi hadifogollyal, mind csoportosan, mind pedig egyénileg. A felvilágosító tevékenység időtartama ne legyen napi 8 óránál kevesebb.

2./ A semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság minden tagállamának egy-egy képviselőjéből álló megfelelő számú alárendelt szervet kell felállítani a felvilágosító tevékenység és a beszélgetések megfigyelésére, valamint a hazatelepítési kérélmek többségi szavazat útján történő érvényesítésére.

Li Szan Csu tábornok ezt ajánlotta, hogy a semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság a koreai és kínai hadifoglyok őrizeti térségében 44 ilyen alárendelt szervet állítson fel.

3./ A semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottságnak rendelkezésre kell bocsátania megfelelő számú helyiséget és a szükséges segédeszközöket a csoportos és egyéni felvilágosító ülések minden külső befolyástól mentes lebonyolítására.

Abban az esetben, ha a semleges nemzetek képviselőiből álló bizottságnak nehézségekbe ütköznék a szükséges helyiségek és berendezések rendelkezésre bocsátása, a koreai-kínai fél készségesen gondoskodik ezekről.

4./ A semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottságnak biztosítania kell, hogy a felvilágosító tevékenység minden beavatkozástól, vagy megszakítástól mentes legyen.

A felvilágosítások és beszélgetések lebonyolítása során a semleges nemzetek jelenlévő megfigyelői számára végzendő tolmácsolás munkájának egyidejűleg és olyan módon kell történnie, amely nem akadályozza a felvilágosító tevékenységet és nem szakítja meg a beszélgetést a felvilágosító megbízottak és a hadifoglyok között. A semleges nemzetek jelenlévő megfigyelőinek a felvilágosító tevékenység lebonyolításával kapcsolatos minden észrevételét a semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság alárendelt szerveinek elnöke útján kell eszközölni a felvilágosító megbízottakkal, ha ezek a szervek az észrevételeket többségi szavazattal jóváhagyták.

A két szembenálló fél mindegyikének a felvilágosítások és beszélgetések alkalmával jelenlévő egy-egy képviselőjének csak megfigyelési
/folyt.köv./ TL

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 37. kiadás

1953. szeptember 24.

10 óra 10 perc

/Ld Szan Chau-tábornok....2.folyt./ U Ke/Gi/Mk Hy Kur

jogg van. Ezek semmiféle akcióval nem avatkozhatnak bele a felvilágosító tevékenység menetébe.

5./ A semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottságnak minden egyes hadifogly számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy minden zaklatástól mentesen kérhesse hazatelepítését és gondoskodnia kell az ilyen hazatelepítését kérő hadifogly biztonságáról.

Haladéktalanul el kell különíteni azt a hadifoglyot, aki a semleges nemzetek hazatelepítési bizottsága vagy az indiai fegyveres őrizet bármely tagja előtt hazatelepítésre irányuló kérelmét fejezte ki. Az ilyen hadifoglyokat a semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság alárendelt szerveinek egyikéhez kell kísérni formászerű kérvény benyújtása céljából. A semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottságnak, vagy az alárendelt szervek egyikének haladéktalanul mérlegelnie kell az ilyen kérvényt, hogy a többségi szavazattal azonnal érvényesíthető legyen.

A hadifoglytáborban három különféle őrizeti térséget kell létesíteni. Azokat a hadifoglyokat, akik hazatelepítésüket kérték, azokat, akik egyéni felvilágosítás útján még nem kérték hazatelepítésüket és azokat, akik még nem részesültek egyéni felvilágosításban és nem kérték hazatelepítésüket, három elkülönített őrizeti térségben kell elhelyezni.

6./ Azoknak a nemzeteknek a felvilágosító meabizottai, amelyekhez a hadifoglyok tartoznak, kötelesek egy nappal előre be-terjeszteni napi tervüket a felvilágosító tevékenység formájáról, eljárás módjáról és nevééről, hogy a semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság és alárendelt szervei a terveknek megfelelően megtehessek a szükséges intézkedéseket. /MTI/

Papagosz és Sztefanopulosz Rómába érkezett

ö Szil/Mk Kur
Y-Ks 40

R ó m a , 1953. szeptember 24. /MTI/

Az AFP jelentése szerint Papagosz görög miniszterelnök és Sztefanopulosz külügyminiszter szeptember 23.-án Rómába érkezett.

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 38. kiadás 1953. szeptember 24. 14 óra 50 perc

Az iráni helyzetről

39 8 Szil/Mk Kor Teherán, 1953. szeptember 24. /MTI/
Y-fm

Az AFP teheráni jelentése szerint Zahedi miniszterelnök és Henderson amerikai nagykövét szeptember 23.-án megbeszélést tartottak. A megbeszélésen az Iránnak nyújtandó amerikai "segély" módosításairól volt szó.

Mint az AFP további jelentéseiből kitűnik, Iránban fokozódik a terror az ellenzéki elemek ellen. Szumeh Szara városában kihirdették az ostromállapotot. Ostromállapot van Tabasz-ban, Koresszán tartományban is. Ezen a vidéken összeütközések történtek a katonaság és a polgári lakosság között. A katonák fegyvert használtak.

Nyugtalanság uralkodik Kazerunban, Farsz tartomány délnyugati részén is, ahol mint a jelentés mondja, "erősök az ellenzéki elemek".

Sirazban, Farsz tartomány fővárosában a rendőrség főnökét és a helyőrség vezérkari főnökét felmentették tisztsége alól. Mahabadban a rendőrség letartóztatott több tisztviselőt, akik rokonszenveztek az Iráni Néppárttal.

Teheránban a Gale Morgi repülőtéren letartóztatták a légierők mintegy 12 tisztjét és altisztjét.

A "La Tribune des Nations" cikke a Franciaországot fenyegető német militarista veszélyről

6 Szil/Mk Kor Párizs, 1953. szeptember 24. /MTI/
41 u Hj

"X.ezredes" a "La Tribune des Nations" című francia lapban arról ír, hogy a nyugatnémet militarizmus feltámasztása igen veszélyes Franciaország számára. "X".ezredes felveti a kérdést, milyen következményekkel jár az "európai hadsereg"-ről szóló szerződés ratifikálása Franciaország számára. "Az MRP legmagasabb körének kivételével az egész pártban szinte egyhanguan azt állítják - írja, - hogy az "európai hadsereg" Franciaországot előrendelt helyzetbe hozza Németországgal szemben s hogy ez utóbbi végső soron a védelmi közösséget saját céljainak elérése érdekében használja majd fel, hogy bennünket sikerünk ellenére igen veszélyes és semmiképpen sem kifizetődő katonai kalandokba
/folyt.köv./

K 39. kiadás

1953. szeptember 24.

16 óra 55 perc

/A "La Tribune des Nations"-cikkek. ifolyt./ 8 Szil/Mk Kor

vonjon be". A cikk a továbbiakban megállapítja, hogy Nyugat-Németország katonailag máris nagyon erős és veszélyes Franciaország számára.

Az európai hadseregről szóló szerződés ratifikálása - hangsúlyozza "X".ezredes - kollektív és feltétel nélküli kötelezettségvállalást jelentene a német hadsereg mellett. A szerződés visszautasítása viszont a francia nemzeti hadsereg újjáalakítását jelentené, amely képes biztosítani Rajna-menti határunk védelmét".

A Rajna-menti határ védelme - emeli ki végül "X".ezredes - "elsőrendű sürgető feladat".

Kémbandát számoltak fel a Német Demokratikus Köztársaságban

T-13 nt/G4/Mk FA Kor

B e r l i n , 1953. szeptember 24. /ASzSz/

42

Az "ADN" hírügynökség közli, hogy Nyugat-Berlinben az "Üzemegészségügyi Intézet" álarca mögé bujva működik a német titkos szolgálat kémszervezete, amelyet az amerikai titkos szolgálat vezet és pénzel. A kémközpont vezetője Döring, valódi nevén Flammenberg, a hitleri hadsereg volt tábornoka. A kémközpont helyettes vezetője és a kémszervezet nyugatberlini fiókinstitutjának vezetője Bockalberg, valódi nevén Hartmann, volt rendőrezredes. A kémközpont vezető munkatársai volt fasiszta tiszték.

Az amerikai titkos szolgálat azal bízza meg ezt a kémszervezetet, hogy a Német Demokratikus Köztársaság területén szétágozó kémhálózatot építsen ki, az összetoborzott ügynökökből három tag csoportokat alakítson, ezeket a csoportokat rádióadókkal lássa el, tartson velük fenn rádióösszeköttetést és használja fel őket arra, hogy az amerikai hatóságoknak információkat szerezzenek. Erre a célra - hangzik a közlemény - már 1952-ben fasiszta és más reakciós elemeket toboroztak, a Német Demokratikus Köztársaság területén ügynökségi pontokat létesítettek és három emberből álló csoportokat szerveztek. Az ügynökségi pontokat rádióadókkal látták el és így kapcsolatot teremtettek egymás között, a háború előkészítése céljából pedig kémtevékenységeket gyűjtöttek.

A közlemény a továbbiakban rámutat erre, hogy a kémszervezetnek a Német Demokratikus Köztársaság különböző körzeteiben lévő

/P.ist. köv./

TL

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

40. kiadás

1953. szeptember 24.

17 óra 25 perc

/Kémbandát számoltak fel....folyt./ T-13 nt/Gá/Mk FA Kor

ügynökségi pontjait a Német Demokratikus Köztársaság Állambiztonsági államtitkárságának szervei felszámolták. A következő személyeket tartóztatták le:

Theodora von Steinmetz volt földbirtokosnő, aki 1945 után angol katonai alakulatnál teljesített szolgálatot; Armin Zopfot, aki 1931-től 1945-ig a Nemzeti Szocialista Párt tagja volt és mint SS Scharführer koncentrációs-tábori felügyelőként működött; Rudolf Seiffertet, aki 1930-tól 1945-ig a Nemzeti Szocialista Párt tagja volt és az SA-nál szolgált.

Sok amerikai rádióadót koboztak el. A letartóztatottakat átadták a bíróságnak. /MTI/

Román lapok cikkei a Román Népköztársaság Alkotmányának Napja alkalmából

Ö R Ke/Gi/Mk Hy Kor

B u k a r e s t , 1953. szeptember 24.

/Agerpres/

A csütörtöki román lapok a Román Népköztársaság Alkotmányának Napja alkalmából vezércikkekben méltatják a román nép alkotmányát.

A "Scanteia" vezércikke a többi között megállapítja: Az új Alkotmány szentesíti a román nép legnagyobb történelmi vívmányát - azt a tényt, hogy az államhatalom teljesen a városok és falvak dolgozó népének kezében van. Szentesíti azt a tényt, hogy a kizsákmányolók kezéből kiragadott természeti kincsek, gyárok, bányák, bankok, erdők stb. az egész nép szocialista tulajdonában vannak és a nép javát szolgálják. Szentesíti azt a tényt, hogy a népi uralom alapját a munkásosztály vezette munkás-pézeszt-szövetség alkotja.

" A népi demokratikus rendszer nagy életerejét fejezi ki az alkotmányban szentesített szabadságjog k - folytatja a lap. - Olyan jogok ezek, amelyek a kapitalista világban elérhetetlenek: jog a munkához, jog a pihenéshez, jog a létfenntartáshoz öregség, betegség és rokkantság esetében, jog a művelődéshez, a nők teljes jogegyenlősége a férfiakkal minden működési területen.

A népi demokratikus államerejének egyik forrása a román nép és a nemzetiségek között létrejött testvéri kapcsolat és kölcsönös segítség a teljes jogegyenlőség alapján".

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 41. kiadás

1953. szeptember 24.

12 óra 05 perc

/Román lapok cikkei...folyt./ ö R Ks/Gi/Mk Hy Kor

A "Romania Libera" vezércikke hangsúlyozza, hogy Románia az új alkotmány életbe lépése alatt, a Román Munkáspárt irányításával a dolgozó nép által kifejtett erőfeszítések révén halad előre a boldogulás és a jólét útján.

Dr. C. I. Parhon akadémikus az új román alkotmány megszervezésének első évfordulója alkalmából a "Scanteia"-ban írott cikkében kifejti, hogy a Szovjetunió testvéri segítsége olyan döntő tényező, amely nélkül a román nép nem nyerhette volna el szabadságát, nem indulhatott volna el a szocializmus építésének útján és nem érthette volna el az új alkotmányban szentesített nagy vívmányokat. /MTI/

A Szabad Német Ifjúság küldöttsége Pekingbe utazott

G Mn/IT/Mk Szil Kor B e r l i n , 1953. szeptember 24. /LDN/

A Kínai Népköztársaság Új Demokratikus Ifjúsági Ligájának meghívására szerdán reggel a Szabad Német Ifjúság egy küldöttsége utazott repülőgépen Pekingbe. A 19 tagú küldöttség vezetője Werner Erben, a Szabad Német Ifjúság központi tanácsának titkára. /MTI/

Lord Swinton tisztes Commonwealth-körútra indult

45
ö Hy/Mh Kor L o n d o n , 1953. szeptember 24. /MTI/

N - br Londoni jelentés szerint Lord Swinton, Nagy-Britannia Commonwealth-ügyi államminisztere csütörtökön repülőgépen tisztes nemzetközi közösségi körútra indult.

Lord Swinton Ausztráliában, Új-Zélandban, Pakisztánban, Indiában és Ceylonban tanácskozik majd az ottani vezető politikusokkal.

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 42. kiadás

1953 szeptember 24.

20 óra 05 perc

• Szovjetunió csatlakozott az Egyesült Nemzetek előjogairól és sérthetetlenségéről szóló egyezményhez.

46. T-23 pi/te/Lt NZ di New York, 1953 szeptember 24./T.SzSz/

A. J. Visinszkij, az ENSZ-közügyülés 8. ülészekán résztvevő szovjet küldöttség vezetője, a Szovjetunió állandó képviselője az ENSZ-ben, jegyzéket nyújtott át az ENSZ főtitkárának, amely szerint a szovjet kormány csatlakozik az Egyesült Nemzetek előjogairól és sérthetetlenségéről szóló 1946 évi február 13-i egyezményhez.

A Szovjetuniónek az említett egyezményhez való csatlakozásáról szóló nyilatkozatát az a fenntartás kíséri, hogy a Szovjetunió nem tartja magára nézve kötelezőnek az egyezmény 30. szakaszát, amely előírja a nemzetközi bíróság feltétlen igazságszolgáltatási illetékességét, továbbá hogy az egyezmény értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos vitáknak a nemzetközi bírósághoz tartozó illetékessége tárgyában a Szovjetunió - mint eddig is - olyan állásponthez fogja tartani magát, amely szerint ahhoz, hogy valamely vitát megoldás céljából a nemzetközi bíróság elé terjesszenek, minden egyes esetben valamilyen vitában álló fél beleegyezése szükséges. Ez a fenntartás ugyanúgy vonatkozik arra az említett szakaszban foglalt tételre is, amely előírja, hogy a nemzetközi bíróság konzultatív végzését döntőnek kell tekinteni./MTI/

- - -

Általános sztrájk Olaszországban

47. ö NZ/Hb/Lt di R ó m a , 1953 szeptember 24./MTI/

T-24 pi
& sm-FV

Szeptember 24-én megkezdődött Olaszországban a 24 órás általános sztrájk, amelyben a kohóiparból, a fémfeldolgozó iparból, a gépiparból, a textiliparból, a vegyiparból és más iparágakból összesen hatmillió dolgozó vesz részt. Bezártak a színházak és mozik, nem jelentek meg a lapok. A villamos- és autbuszközlekedés dolgozói négy órán át sztrájkoltak. Az olasz fővárosban a villamos- és autbuszforgalom délelőtt 10 órától 12 óráig, és délután 4 órától 6 óráig szünetelt.

/Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 43. kiadás

1953 szeptember 24.

16ra 10 perc

/Általános sztrájk Olaszországban, folyt./ ö NZ/Hb/Lt di

Mint ismeretes, ezzel a sztrájjal a munkások kényseríteni akarják az üzemek tulajdonosait arra, hogy tárgyaljanak a dolgozók béremelési követeléseiről. A sztrájk egyúttal tiltakozás a nagyarányú elbocsátások ellen is, amelyek különösképpen a kohászati, a gép- és textilipari vállalatok, valamint a bányüzemek dolgozóit sújtják.

Az üzemekben folyó sztrájkokról eddig beérkezett részjelentések alapján megállapítható, hogy a munkából való távozás mindenütt csaknem elérte a 100 százalékot. Hatalmas tömegek vettek részt azokon a nagygyűléseken, amelyeket Olaszország különböző városaiban a CGIL, a CISL és az UIL vezetői tartottak. Milánóban Di Vittorio, a CGIL főtitkára mondott beszédet.

Olasz politikai és szakszervezeti körök egyöntetű véleménye szerint ez a sztrájk, amely további harcok kezdetét jelenti, az olasz munkásság egyik legnagyobb megmozdulása.

- - -

A koreai-kinai fél csütörtökön 359 hadifoglyot adott át a semleges hazatelepítési bizottság őrizetébe

48 U BM/Hb/Lt NZ di K o s z o n , 1953 szeptember 24./Uj Kina/

A koreai-kinai fél szeptember 24-én délelőtt 335 dél-koreai, 23 amerikai és egy angol hadifoglyot adott át a semleges nemzetek képviselőiből álló hazatelepítési bizottság őrizetébe. Ezek a hadifoglyok megtagadták a hazatelepítést, noha a koreai-kinai fél ismételtén megkísérelte, hogy hazatérésre bírja őket.

A semleges hazatelepítési bizottságnak a többi között négy beteg dél-koreai hadifoglyot is átadtak, akiket a Panmindszontól fél márföldre nyugatra lévő szongkotengi tébarba történt megérkezésük után kórházba küldtek. /MTI/

- - -

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 44. kiadás

1953 szeptember 24.

12 óra 30 perc

Guy Mollet és Nutting felszólalása az Európa-Tanács strasbourgi ülésén

49. ö Mi/Hav/Lt di 1953 szeptember 24./MTI/
RLm Ld

Guy Mollet, a Francia Szocialista Párt főtitkára az Európa-Tanács tanácskozó testületének Strasbourgban most folyó ülészakán kijelentette, hogy pártja most már hajlandó két "feltétel" mellett támogatni az "európai védelmi közösség"-ről szóló szerződés ratifikálását.

A londoni rádió jelentése szerint Guy Mollet "feltételei" a következők: Anglia álljon szoros kapcsolatban az "európai védelmi közösség"-gel, továbbá hogy az "európai védelmi közösség" ügyeit rendeljék az "európai politikai-főhatóság" alá.

Ugyanezen az ülésen Nutting angol külügyi államtitkár bejelentette, hogy az angol kormány javaslatot tett a Nagy-Britannia és az "európai védelmi közösség" közötti szorosabb kapcsolatok kiépítésére. Erről a javaslatról - mint mondta - most tárgyalnak a hat érdekelt ország kormányával. A javaslat értelmében Nagy-Britannia kapcsolatai szorosabbak lennének az "európai védelmi közösség"-gel, mint jelenlegi kapcsolatai az európai szén- és acél-közösséggel.

Nutting hangsúlyozta felszólalásában: "Nagy-Britannia minden tőle telhetőt elkövet az "európai védelmi közösség" támogatása érdekében".

Vége.